

Klagesaken ligger nå hos navnekonsulentene, og det er mildt sagt spesielt at forvaltningen som har klagen til vurdering går ut i media på denne måten. Navnekonsulentene avslører med dette en manglende profesjonalitet og manglende distanse til saken.

3. Forholdet til ikrafttredelse av lovendringen.

Loven ble sist endret ved lov av 10. juni 2005 nr 53. Endringene trådte i kraft 1. august 2006. Statens navnekonsulenter. Statens kartverk mener at den nye loven ikke kommer til anvendelse på saker som allerede var til behandling pr 1. august 2006. I den ene saken vi har til vurdering, startet saksbehandlingen allerede i 1997 og saken ligger fremdeles hos myndighetene i klageomgangen. Med en så lang saksbehandlingstid tar det svært lang tid før en lovendring i realiteten trer i kraft.

Ved den nye lovendringen er det derfor viktig at det presiseres at lovendringen også gjelder for saker som er til behandling hos Statens kartverk på vedtakstidspunktet, ellers vil det kunne ta mange år før lovendringen får betydning. Det finnes etter vår vurdering ingen rasjonelle grunner til å utsette iverksettelsen av lovendringen.

4 Forskriftsendring er ikke tilstrekkelig. Lovendring må til.

Det er helt nødvendig å foreta en lovendring for å avbøte på situasjonen. Dersom man bare endrer forskriften, vil navnekonsulentene fremdeles kunne hevde at det følger av loven at gjeldende rettskrivningsregler skal følges. Så lenge navnekonsulentene finner et rettskrivningsprinsipp som taler for deres løsning, så vil de fremdeles kunne anføre at dette prinsippet *skal* følges i henhold til loven.

Navnekonsulentene har vist liten vilje til å se hen til andre rettskildefaktorer enn loven, og det er ingen grunn til å tro at de vil endre på dette.

Vår vurdering er at man etter all sannsynlighet ikke oppnår nevneverdig endring i praksisen dersom man kun endrer forskriften. Svakheter ligger i loven som absolutt bør endres, jf. forslagene våre nedenfor.

5. Forslag til lovtekst

På denne bakgrunn, tillater vi oss å fremsette et forslag til endret lovtekst som vil være klargjørende og langt mindre prosessdrivende enn den nåværende loven som åpner for ulike tolkninger på flere punkter, jf. gjennomgangen ovenfor.

Forslag til nytt andre ledd i § 8:

“Skrivemåten av gårdsnavn og bruksnavn som språklig og geografisk faller sammen med nedervde stedsnavn eller med andre stedsnavn som etter reglene i denne loven eller i andre lover og forskrifter skal brukes av det offentlige, skal fastsettet etter reglene i §§ 4 til 6. *Skrivemåten av gårdsnavn og bruksnavn kan likevel ikke endres i strid med eierens synspunkt.*”

Paragraf 6 første ledd fjerde punktum må i tilfelle fjernes.

I tillegg foreslås det at § 4 første ledd annet punktum endres slik at ordlyden blir i overensstemmelsen med anvisningene i forarbeidene mv. Følgende ordlyd i § 4 første ledd første og annet punktum foreslås:

”Dersom ikke annet er fastsett i denne loven, skal det ved fastsetting av skrivemåten av stedsnavn tas utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen. Skrivemåten bør følge gjeldende rettskrivingsprinsipp for norsk og samisk, likevel slik at skrivemåten av stedsnavn kan avvike fra gjeldende rettskrivingsprinsipp når skrififormen har vært lenge i bruk og er godt kjent og innarbeidet, eller at det knytter seg sterke interesser til denne skrififormen.”

Alternativt forslag

Dersom lovgiver mot vår anbefaling, finner at eieren ikke i alle tilfeller skal kunne motsette seg en navneendring, så kan et alternativ være å se hen til tidligere forarbeider rundt den aktuelle lovgivningen. Det vises i denne sammenheng til uttalelsene i Høyesterettsdom inntatt i Rt. 1961 side 146 flg hvor det deriblant refereres til forarbeidene til den daværende loven:

”Jeg viser i denne forbindelse til følgende uttalelse fra forslagsstilleren, Romundstad, i Lagtinget, hvor han riktignok kom i skade for å bruke ordet «og» i stedet for forslaget og senere lovens « eller »: « - - - ein skal retta seg etter det eigaren ynskjer, når det går ut på å halda uppe den gamle, den brukte skrifforma, dersom denne er nasjonalt og historisk forsvarleg. Det synest me er eit so rimeleg krav at det bor eigaren ha rett til.»

Både Høyesterett og lovgiver mente at det var et rimelig krav at myndighetene skulle rette seg etter eierens ønske i den grad den brukte skrififormen var nasjonalt eller historisk forsvarlig, og de synes å mene at dette nærmest var en selvfølge.

Det må i tilfelle i forarbeidene presiseres at det skal svært mye til for at et navn ikke er nasjonalt eller historisk forsvarlig.

Alternativt forslag til nytt andre ledd i § 8:

”Skrivemåten av gårdsnavn og bruksnavn som språklig og geografisk faller sammen med nedervde stedsnavn eller med andre stedsnavn som etter reglene i denne loven eller i andre lover og forskrifter skal brukes av det offentlige, skal fastsettet etter reglene i §§ 4 til 6. Skrivemåten av gårdsnavn og bruksnavn kan likevel ikke endres i strid med eierens synspunkt dersom dette er nasjonalt eller historisk forsvarlig.”

Det bør også i tilfelle stilles krav til Statens kartverk om at dersom de går inn for å endre gårds- og bruksnavn som ikke er nasjonalt eller historisk forsvarlig, så er det et krav at de gjør dette systematisk for hele landet under ett for det aktuelle navnet. Slik det er i dag eksisterer det tilsynelatende ikke noen systematikk i hvilke saker som tas opp. Statens kartverk synes å behandle de sakene som kommer inn fra kommuner mv, og ser ikke hen til naboeiendommene i den samme eller andre kommuner. På Østre Toten er det for eksempel slik at navnet på en